

عنوان مقاله:

تبیین ژئولیتیکی حضور بازیگران فرامنطقه‌ای در شاخ آفریقا: مطالعه موردی رژیم صهیونیستی

محل انتشار:

فصلنامه بحران پژوهی جهان اسلام، دوره 10، شماره 3 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسنده:

میثم میرزائی تبار - استادیار، جغرافیای سیاسی، گروه مطالعات ژئولیتیک، مرکز مطالعات آفریقا، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

شاخ آفریقا یکی از مناطق مهم در این قاره و تأثیرگذار در عرصه بین الملل است که از دیرباز و بخصوص در دهه‌ها و سال‌های اخیر ارزش‌های ژئولیتیک، ژئوکنومیک، ژئواستراتژیک و... آن توجه بازیگران منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای را به خود جلب کرده است و در حال حاضر بسیاری از آن‌ها در این منطقه فعال هستند. یکی از بازیگران منطقه‌ای فعال در شاخ آفریقا، اسرائیل است که در ابعاد سیاسی، نظامی، امنیتی، اطلاعاتی، اقتصادی، تجاری و... در این منطقه حضور و فعالیت دارد. علل مختلفی برای حضور اسرائیل در شاخ آفریقا وجود دارد که در چارچوب اندیشه ژئولیتیک قابل بحث و تحلیل است. سوال اصلی پژوهش این است که مهم‌ترین علل حضور و فعالیت اسرائیل در شاخ آفریقا کدام‌اند؟ و تحلیل ژئولیتیکی این علل چیست؟ پژوهش به دلیل اکتشافی بودن، فرضیه محور نیست. پژوهش با روش توصیفی- تحلیلی و رویکرد استنباطی و تحلیل محتوا (روش) و بهره‌گیری از منابع کتابخانه‌ای درصد شناسایی و تحلیل ژئولیتیکی علل حضور اسرائیل در فضاهای ساحلی و آبی شاخ آفریقا است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که مهم‌ترین علل حضور فعال اسرائیل در فضاهای آبی و ساحلی شاخ آفریقا عبارت از تسلط بر موقعیت راهبردی شاخ آفریقا، جلوگیری از تسلط کشورهای عربی بر این منطقه، تأثیرگذاری بر مصر، مقابله با نفوذ ایران در شاخ آفریقا و همکاری با آمریکا در اجرای برنامه‌ها و سیاست‌های آن در این منطقه است (یافته‌ها) که هر یک از علل، ماهیتی ژئولیتیکی داردند.

کلمات کلیدی:

آفریقا، شاخ آفریقا، اسرائیل، ژئولیتیک، نفوذ

لينک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:
<https://civilica.com/doc/1901442>
